

Regler för
Unghundstest, UT
och
Avelstest, AT

Remiss

Innehållsförteckning

Syfte	4
Testets anordnande	4
§ 1 Allmänna regler för UT och AT	4
§ 2 Rätt att delta och hinder för deltagande	5
§ 3 Anmälan, avgift och katalog.....	6
§ 4 Domare	6
§ 5 Domarmöte	7
§ 6 Startordning	8
§ 7 Testets genomförande.....	8
§ 8 Betygssystem	9
§ 9 Testmoment och bedömning av hundarnas egenskaper	10
9.1 Spårarbete	10
9.2 Nosarbete	11
9.3 Sök under fältarbete	12
9.4 Stånd	12
9.5 Förighet.....	13
9.6 Arbetsglädje	13
Regler för unghundstest UT	13
§10 Allmänna bestämmelser	13
§11 Ingående tester för UT.....	14
1 Spårarbete	14
2 Nosarbete	14
3 Sök.....	15
4 Stånd	15
5 Samarbetsvilja.....	15
6 Lydnad.....	15
7 Skottfasthet.....	15
Bedömning av temperament och beteende.....	16
Regler för anlagstest, AT	17
§12 Allmänna bestämmelser	17
Bedömning av temperament och beteende.....	18
§13 Fältarbete.....	18
1 Spår	18

2 Användning av nosen.....	18
3 Sök.....	19
4 Stånd.....	19
5 Samarbetsvilja.....	19
6 Arbetsvilja.....	19
§14 Vattenarbete och skottfasthet.....	19
Skottfasthet.....	19
7 Eftersök i tät vegetation i vatten.....	20
8 Apport eller släppår på fågel.....	21
9 Släppår på hårvilt.....	21
§15 Bedömning av hundens mentalitet.....	22
§16 Vägledning avseende beskrivning av anatomiska detaljer.....	22
§17 PROTEST.....	23
Bilaga 1 Bedömning av temperament och beteende.....	24

Syfte

Syftet med Unghundstest, UT och Avelstest, AT är att:

- bedöma den unga mångsidiga jakthundens naturliga och nedärvda egenskaper för jakt
- bedöma den unga mångsidiga jakthundens egenskaper som jakthund och avelshund
- bedöma avelsvärdet hos föräldrar till testade hundar, denna skattning blir säkrare ju större andel av avkomman som testas.

För att uppfylla de jakt- och djuretiska krav som ställs på en allsidig jakthund är arbetet efter skott särskilt viktigt.

Domarnas främsta uppgift är att identifiera hundar som tack vare sina naturliga egenskaper är särskilt lämpliga för avel och som allsidigt användbara jakthundar.

Domarna skall vara särskilt uppmärksamma på att finna och bedöma de anlag som kännetecknar den hund som är säker i arbetet efter skott.

Anlag som ett bra nosarbete och spårvilja är särskilt viktiga. Hundar som kan samarbeta, arbeta lugnt, koncentrerat och uthålligt är idealet.

Testets anordnande

§ 1 Allmänna regler för UT och AT

Vid UT ingår följande moment

- Spårarbete, test på löpa
- Fältarbete med test av skottfasthet

Vid AT ingår följande moment

- Spårarbete, test på löpa. Frivilligt moment.
- Fältarbete
- Vattenarbete med test av skottfasthet
- Eftersök i vass
- Släppspår på fågel
- Släppspår på hårvilt
- Förighet
- Lydnad

UT och AT, med spårarbete på löpa, får arrangeras under tidsperioden 1 september längst till 28 februari i enlighet med bestämmelserna i gällande Jaktförordning och genomförande förutsätter tillgång till mark med tillräcklig tillgång på småvilt.

Ingår inte spårarbete på löpa i AT får testet arrangeras under tiden 16 augusti – 15 april. Det skall tydligt framgå om AT arrangeras med eller utan harspår.

UT och AT kungörs genom Svenska Vorstehklubben, SVK och anordnas av SVK eller dess lokalavdelningar. UT och AT skall till tid och plats vara godkänt av SVK.

Efter ansökan hos SVK kan lokalavdelning inom dessa regler anordna särskilt prov.

För testets genomförande ansvarar den arrangerande lokalavdelningen som utser domare, provledare samt övriga funktionärer.

Provledaren ska vara medlem i SVK, vara väl insatt i reglerna och den praktiska tillämpningen av dessa, samt vara godkänd av SVK. Lokalavdelningen kan vid behov begränsa antalet deltagare. Även domare ansvarar för att provet genomförs enligt gällande bestämmelser.

Domare som är inbjuden att döma på prov som ska genomföras på fältfågel och/eller änder måste genom arrangören, i samband med att inbjudan sker och omedelbart före aktuellt prov, förvissa sig om huruvida provet helt eller delvis kommer att genomföras med utsatt vilt. Om så är fallet är det domarens skyldighet att via arrangören förvissa sig om att utsättningen har skett i enlighet med SKK:s Riktlinjer och råd för utsättning av fågel inför jaktprov och träning med apportionerande, stående och stötande fågelhundar samt bestämmelser om särskild apportör vid jaktprov.

I de fall domaren under pågående prov finner att viltutsättningen inte följt SKK:s riktlinjer och råd, är domaren skyldig att efterhöra med provledningen om det finns annat markavsnitt/provområde där SKK:s riktlinjer kan efterlevas. I de fall detta kan ske, ska domaren i samråd med provledaren byta område för att där slutföra provet. Om sådan möjlighet inte finns har domaren skyldighet att avbryta provet.

§ 2 Rätt att delta och hinder för deltagande

Jakthund, tillhörig och fördd av medlem i SVK eller i rasens specialklubb eller motsvarande utländsk klubb har rätt att delta. Vid begränsning av antalet deltagare har arrangören rätt att ge företräde för hundar av de raser som administreras av SVK.

Hund som uppnått minst 9 och max 18 månaders ålder kan starta UT medan AT är öppen för hundar upp till 24 månaders ålder. Hund kan starta i AT utan att ha genomfört UT.

Hundens identitet skall kontrolleras genom att läsa av mikrochip eller tatuering.

För rätt till deltagande gäller därutöver att:

- svenskägd hund ska vid anmälningstidens utgång vara registrerad i SKK;
- för utländsk hund som inte tidigare deltagit i hos SKK registrerad aktivitet och därmed inte är stambokförd, ska före provstarten till arrangören lämna en tydligt läsbar kopia av registreringsbeviset. Kopian ska företrädesvis vara digital men kan vara en papperskopia. Kopian ska bifogas anmälan till provet;
- för hund som ägs av flera personer ska samtliga vara medlemmar i SVK eller i rasens specialklubb eller motsvarande utländsk klubb
- hund får starta högst två gånger på respektive test, UT och AT
- hunden skall i övrigt uppfylla de krav som av SKK uppställts för deltagande i prov.
- förare får delta med högst två hundar

Hinder för deltagande:

- hund får inte tillhöra eller de senaste sex månaderna ha ägts eller tränats av tjänstgörande domare, domaraspirant, domarelev, provledare eller av familjemedlem till någon av dessa.
- hund får inte av veterinär p.g.a. skada eller sjukdom ha belagts med startförbud eller av domare eller provledare bedömts vara i uppenbart dålig kondition
- hund får inte vara skotträdd, eller aggressiv mot människor och/eller andra hundar
- tik får inte vara löpsk, undantag får dock göras av arrangören under förutsättning att den löpska tiken inte tillåts påverka andra deltagande hundar

§ 3 Anmälan, avgift och katalog

Anmälan om deltagande ska ske på av SVK fastställt sätt. Fullständigt ifylld anmälan ska vara provets ledning tillhanda senast fastställt datum. Anmälningsavgift, vars storlek bestäms av arrangerande lokalavdelningen, ska vara inbetald senast den dag då anmälningstiden utgår. Anmälningsavgiften återbetalas om utlyst prov inställs eller vid bestyrkt hinder för hunds deltagande varöver anmälaren inte råder. Provarrangören ska upprätta katalog på det sätt som SVK fastställt.

§ 4 Domare

Domare auktoriseras av SVK. Utländska domare med auktorisation att döma motsvarande tester kan döma UT och AT. Alla domare skall vara godkända av SKK eller en av FCI godkänd organisation.

Arrangerande klubb utser huvuddomare och övriga domare för testet.

Varje domargrupp bör bestå av tre behöriga domare men minst två behöriga domare.

Vid exceptionella fall, t ex en oförutsedd avbokning av en domare som tidigare tackat ja till att medverka, kan en erfaren jägare eller domare under utbildning, som även har erfarenhet av att föra allroundhundar vid jakt, ges uppdrag att träda in som domare – så kallad nöddomare – i en domargrupp förutsatt att två godkända domare finns i samma domargrupp. Orsaken till bytet av domare måste anges på generalprotokollet.

Om en domare i en domargrupp har en avvikande åsikt från övriga domare i gruppen skall argument för åsikten, som styrks av provreglementet, anges på det avslutande domarmötet. Resultat från testet får inte meddelas förrän diskussionen har avslutats.

En huvuddomare skall finnas i varje domargrupp och denne är ansvarig för sin grupp, särskilt avseende att testreglementet följs och att reglerna tolkas på ett rimligt sätt. Huvuddomaren för domargruppens talan under testet.

Öppen bedömning tillämpas genom att huvuddomaren, eller en av denne utsedd domare, för föraren och publiken beskriver hundens arbete och den preliminära bedömningen som domargruppen gjort så fort man är överens inom domargruppen. Hundförare har rätt att begära ytterligare information från huvuddomaren i respektive domargrupp avseende tilldelade betyg och poäng när hunden har avslutat det moment som den domargruppen ansvarar för.

En deltagargrupp får bestå av max 5 hundar. Om AT arrangeras så att domare får en deltagargrupp som de bedömer vid samtliga moment kan deltagargruppen maximalt bestå av fyra hundar om harspår ingår i provet (maximalt fem hundar utan harspår). Varje domare följer sin deltagargrupp och bedömer samtliga moment.

Vid AT kan momenten delas upp så att domare eller domargrupper ansvarar för en eller flera stationer vardera där de bedömer samtliga startande hundar. Varje domare får maximalt bedöma 20 hundar och skall ha samma uppgift för samtliga startande hundar. Undantag kan göras för fält- och vattenarbete där fler domargrupper kan behövas. Domare som bedömer fältarbete får max bedöma sex hundar per dag.

Domare skall bedöma de olika delarna av hundarnas arbete, inklusive hur många tillfällen hunden får att visa olika egenskaper. Noteringarna måste vara tydliga avseende hur ofta hunden hade möjlighet till viltkontakt, hur många spår på hare eller räv, hunden hade möjlighet att ta samt löpornas längd och eventuella särskilda svårigheter hunden möter i spåren.

§ 5 Domarmöte

Innan testet börjar skall ett kort domarmöte hållas, företrädesvis med hundförarna närvarande. Syftet är att harmonisera förväntningarna på hundarna och bedömningen av dem. Domarelever och domaraspiranter skall också vara med på domarmötet.

När testet är avslutat skall en avslutande domarkonferens hållas om testet (AT) har arrangerats så att flera domargrupper har sett varje startande hund, om betyget "Utmärkt" har tilldelats, om det finns meningsskiljaktigheter inom någon domargrupp eller om något annat ovanligt har inträffat. Om betyget "Utmärkt" har tilldelats skall huvuddomaren i den domargruppen skriftligt argumentera för bedömningen.

Innan den avslutande domarkonferensen måste domarna i respektive domargrupp enas om sina betyg för varje testad hund och förbereda sig på att redogöra för dessa så att de kan användas i bedömning av egenskaper som testats av flera olika domargrupper. Efter att domarna har enats om betygen kan betyg endast ändras om det uppmärksammas att provreglementet inte har följts. Om testet genomförs så att varje hund bedöms av flera olika domargrupper (AT) skall huvuddomaren i domargruppen för det jaktliga momentet redogöra för deras betyg för varje hund. Huvuddomarna för vatten- respektive släpspår kompletterar sedan med sina observationer avseende hundens känslighet för vittring (nos), förighet och lydnad. Efter samråd med de andra domargrupperna fastställer domargruppen för jaktmomentet den slutliga poängen för dessa egenskaper.

De olika domargruppernas betyg avseende hundarnas arbetsvilja vägs samman till ett medelvärde som blir hundens poäng för denna egenskap. Poängen anges som ett heltal (avrundas nedåt) och förs in i protokollet.

Eventuella betyg och poäng för hundar som uteslutits från testet läses också upp på domarkonferensen, förutsatt att de tilldelats innan hunden uteslöts. I samband med detta skall huvuddomaren från den station där hunden uteslöts redogöra för skälen till detta.

När betygen läses upp skall motivet för dessa ges.

Poängen skall föras in i protokollet som heltal och multipliceras med respektive koefficient.

Vid domarkonferensen rangordnas hundarna baserat på den slutliga poäng de erhållit.

Vid samma slutliga poäng rekommenderas att rangordningen baseras på visad rovviltsskärpa, skullgivning (syn och vittring), lydnad och ålder.

Det är domarkonferensen som fastställer det slutliga resultatet med den slutliga poängen samt om hunden är godkänd eller icke godkänd. Om hunden bedöms icke godkänd skall förklaring till detta ges på generalprotokollet.

I generalprotokollet noteras om AT omfattat arbete på löpa.

Generalprotokollet signeras av provledare och alla domare på plats och redovisas av provledaren till SVK.

Detaljerat protokoll med fastställda poäng delas ut till respektive hunds förare på plats, efter domargenomgång av dagen, och bifogas generalprotokollet i redovisningen till SVK. Och SKK enligt fastställd rutin.

§ 6 Startordning

Startordningen bestäms genom lottning. Justering av startordningen får göras endast i de fall då samme förare anmält två hundar och lottningens utfall omöjliggör för denne att föra dessa, eller då annars särskilda skäl föreligger. Infinner sig inte förare på utsatt tid får denne, om möjlighet finns, starta på annan tid som provledaren/domaren bestämmer. Hund ska föras av samme förare under hela provet, om inte domaren accepterar att särskilda skäl föreligger. En och samme förare får inte starta mer än två hundar.

§ 7 Testets genomförande

UT och AT arrangeras så att samtliga moment genomförs under en dag. Undantag från detta görs endast i exceptionella situationer med brist på levande vilt i markerna som används för provens jaktmoment, provet kan i sådana fall fortsätta ytterligare en dag. Förlängning av provet görs enbart för jaktmomentet och förutsätter att bedömningen fortsätter med samma deltagargrupp och samma domare som vid jaktmomentet föregående dag. Byte av förare får inte ske. Provledaren måste bifoga en skriftlig förklaring till den utökade provtiden när provet redovisas.

Genomförande av UT och AT förutsätter tillgång till mark med tillräcklig tillgång på småvilt. Om det är tillåtet att fälla fågel på marken för hundar som genomför AT måste det framgå när provet lyses ut. Om AT har utlysts som ett prov där vilt får fällas måste provet genomföras så att samtliga startande ekipage ges samma möjlighet till fällning.

Hunden skall testas individuellt i alla testmoment. Varje individ måste erbjudas flera tillfällen att visa sina egenskaper.

Endast domare, eller särskilt utsedd skytt, skjuter där skott behövs. Domare som skjuter skall ha svenskt statligt jaktkort och vara behörig att använda vapen i klass 2. Vid test där vilt får fällas skall deltagare ha svenskt statligt jaktkort.

Ingen annan teknisk utrustning än pingla, halsband och/eller täcke får användas. Utformningen av dessa ska godkännas av domaren. Vid prov i område med rovvilt som t.ex. varg eller björn får GPS användas. Utrustningens handhavande beslutas av SVK.

Hund som misslyckas med ett eller flera testmoment skall fortsätta testas eftersom det kan ge relevant information för avelsarbete och för bedömningen av hundens användbarhet som jakthund.

§ 8 Betygssystem

Alla hundar testas och utvärderas individuellt i alla moment. Vid bedömning av hundarna skall först och främst deras förtjänster framhållas.

UT

UT:s huvudsyfte är att bedöma den unga hundens naturliga anlag med hänsyn till dennes användbarhet som jakt och avelshund. Det förväntas att anlagen till viss del har stimulerats och dressyren till viss del har påbörjats.

AT

AT:s huvudsyfte är att bedöma utvecklingen av jakthundens naturliga anlag, med tanke på lämplighet och användbarhet som jakthund och avelshund. Hundens utbildning på fält- och vattenarbete skall i stort sett vara avslutat när hunden testas.

Reglerna för testerna innehåller krav på nivåerna "skall" och "bör".

Krav formulerade med "skall", även i negation (skall inte), måste följas utan undantag. En hund som inte klarar krav uttryckta som "skall" bedöms som icke godkänd (0 poäng) på det aktuella provmomentet.

För hund som inte klarar krav uttryckta som "bör" sänks betyget på det aktuella provmomentet.

Domarna på spår och fältarbete skall notera om hunden visar någon av följande egenskaper. "Skallar på spår", "skallar på synintryck", "skallet kan inte bedömas", "tyst", "skallar omotiverat".

Betyg och poäng

Vid varje testmoment tilldelas hunden betyg, vilket är omdömen som beskriver hundens arbete vid enskilda moment. Den slutliga poängen hunden tilldelas skall spegla helhetsintrycket under provet, efter det att betyg erhållna på flera testmoment vägts samman och att hänsyn tagits till hundens ålder och utbildningsnivå. Eftersom unga hundar ofta visar variation i sin prestation testas samma egenskaper vid flera moment.

Betygen motsvarar följande poäng:

Betyg	Poäng
Utmärkt	12
Mycket God	11
	10
	9

God	8
	7
	6
Tillräcklig	5
	4
	3
Otilräcklig	2
	1
	0
Ej prövad	-

För godkänt prov krävs minst 3 poäng på samtliga moment.

Kriterier för erhållande av 11 och 12 poäng.

Syftet med den 12-gradiga skalan är att ge ett trovärdigt och informativt testresultat, att möjliggöra differentiering mellan hundar och att på ett enhetligt och standardiserat sätt kunna identifiera hundar med särskilt goda naturliga egenskaper som är väl lämpade för avel. "Utmärkt" (12 poäng) och "Mycket God" (11 poäng) är särskilt intressant vid avelsurval och skall endast tilldelas hundar som visar betydligt bättre naturliga egenskaper än genomsnittet i rasen.

"Utmärkt" (12 poäng) kan bara tilldelas om hunden som lägst fått betyg 10 vid de testmoment där den egenskapen bedöms.

"Mycket God" omfattar tre poäng (9, 10 och 11). 10 poäng kan tilldelas hund som har utfört testmomentet korrekt. För betyg 11 krävs att hunden har gjort mer än vad som krävs i momentets anvisningar. Om hunden får lägre betyg än "Mycket God" för den aktuella egenskapen på något testmoment kan den inte tilldelas 11 poäng.

Det är inte tillåtet att ge 11 poäng till en hund som har fått högst betyg 10 på samtliga moment.

Kriterier för fastställande av betyg och poäng

En jämn prestation på nivå "Mycket God" utan någon särskild belastning motsvarar 10 poäng, en jämn prestation på nivå "God" motsvarar 7 poäng och en jämn "Tillräcklig" motsvarar 4 poäng. 11 poäng får bara tilldelas om hundens egenskaper överträffar "Mycket God" och vid flera tillfällen visar övertygande naturliga egenskaper. För de egenskaper som bedöms vid AT som påverkas av hundens utbildning kan hunden inte tilldelas mer än 10 poäng. 12 poäng kan bara tilldelas vid arbete på löpa, för hundens nosarbete och självständighet i sök efter and i tät vegetation i vatten.

§ 9 Testmoment och bedömning av hundarnas egenskaper

9.1 Spårarbete

Hunden skall testas på löpa. Hunden skall bedömas på färsk vittring på räv, hare eller klövvilt. Viltslag noteras i protokollet. Hundens förare får följa hunden i lina de första 30 meterna av löpan. Hunden skall under huvuddelen av arbetet på löpan vara synlig för domaren för att bedömning skall vara möjlig. Hunden skall visa spåranslag.

I den slutliga bedömningen av hundens arbete på löpan måste löpans svårighetsgrad vägas in. Om hunden släpper löpan vid första svårighet kan den inte bedömas som "Mycket God", oavsett

löpans längd.

Hundens vilja och förmåga att spåra bedöms. Spårvilja karaktäriseras av att hunden vill följa löpan spontant och att den fortsätter spåra, istället för att söka, om den tappar synkontakt med vilt som den följer samt att den fortsätter spåra även under svåra förhållanden. Spårsäkerhet avser hundens sätt att arbeta på löpan och utmärks av att hunden spårar lugnt och stabilt och klarar att lösa svårigheter den stöter på. Vid bedömningen skall större vikt läggas vid uppvisad spårvilja och spårsäkerhet än vid löpans längd.

Vid UT skall domargruppen i protokollet även notera om hunden förföljer vilt på löpa eller med synkontakt, med eller utan skall samt om hunden skallar utan retning av löpa eller synintryck av vilt. Detta anses som mycket viktiga egenskaper för hundens brukbarhet vid praktisk jakt och är en viktig del i utvärderingen av hundarna vid UT. Stor vikt skall läggas vid att skapa möjligheter för att beskriva detta hos hundarna, företrädesvis med flera arbeten på löpor för varje hund.

Spår: Erhållande av "Utmärkt" (12 poäng)

Betyg 12 kan endast tilldelas hund som vid minst ett arbete på löpan möter särskilda utmaningar som påverkar hur vittringen förändras över tid (t ex torr mark, starkt vind, svartjord, stigar, vägar eller större diken) och ändå utför arbetet med hög koncentration och som bekräftar sin goda spårförmåga genom erhållande av betyg 10 vid ytterligare minst ett arbete på löpa. Om hunden vid något moment under prover visar förmåga som bedöms lägre än 10 kan betyg 12 inte tilldelas.

Spår: Erhållande av "Mycket God" (11 poäng)

11 poäng kan bara tilldelas ett arbete som utförts med mycket hög koncentration där hunden visar stark spårvilja och hög spårsäkerhet på varierat underlag och så långt som är relevant med tanke på löpans beskaffenhet, underlag mm. För att ett arbete på löpa där hunden fått betyg 11 skall leda till att den tilldelas 11 poäng måste den bekräfta sin starka spårförmåga i minst ytterligare ett spårarbete där den tilldelas betyg i kategorin "Mycket God". Om den vid något spårarbete under prover erhållit betyg som är lägre än Mycket God kan betyget inte bli 11.

9.2 Nosarbete

Hundens känslighet för vittring, förmåga att använda nosen, skall bedömas under hela testet och denna egenskap benämns "nosarbete". Egenskapen visas främst genom hundens vilja och förmåga att finna vilt och vittring genom att den på avstånd noterar olika typer av vilt samt visar förmåga att följa gamla och långa löpor och spår.

Under jakt: Ett gott nosarbete visas främst under jakt, genom att hunden finner och markerar vilt på långt avstånd och att den markerar legor.

Under spårarbete: I bedömningen av hundens nosarbete under spåret skall vikt läggas vid hur hunden tar an spåret, hur den reagerar när den tappar vittringen, när den korsar spåret eller på annat sätt finner det igen.

Vid vattenarbete (AT): Hur hunden har använt nosen vid vattenarbetet skall meddelas den domargrupp som har bedömt hundens arbete under jakt så att de kan väga in hundens användning av nosen vid vattenarbetet i den slutliga bedömningen av hundens känslighet för vittring.

Erhållande av "Utmärkt" = 12 poäng.

12 poäng kan bara tilldelas hund som visat utomordentligt hög känslighet för vittring, den skall på

långt avstånd ha noterat vittring av flera olika typer av vilt och markering av t ex sparv och lärka kan vägas in. Hunden skall visa prov på mycket gott nosarbete vid flera olika tillfällen och under olika omständigheter under testet för att tilldelas 12 poäng. För att erhålla 12 poäng på AT skall helhetsintrycket för denna egenskap vara minst "Mycket God" med minst 10 poäng på vattenarbetet.

Erhållande av "Mycket God" = 11 poäng.

11 poäng kan endast tilldelas om hunden vid flera tillfällen, under jaktmomentet, visar övertygande arbete på vittring vid flera tillfällen och vid AT måste hunden dessutom ha tilldelats betyget "Mycket God" för sin känslighet för vittring vid vattenarbetet.

9.3 Sök under fältarbete

Vid jaktmomentet skall alla hundar ges möjlighet att visa sina egenskaper vid flera släpp. Hundarna skall bedömas utifrån särprägel hos respektive ras. Omdömet "Utmärkt" (12 poäng) tillämpas inte vid bedömningen av fältarbetet.

Söket: Söket skall karaktäriseras av hundens vilja att finna vilt. Vid bedömningen av hundarnas sök skall huvudvikten läggas på hundens vilja att finna vilt. Hundens fart, energi och uthållighet samt förmågan att anpassa söket efter terrängen skall vägas in i bedömningen. I AT skall söket dessutom vara strukturerat.

Sök: Erhållande av "Mycket God" = 11 poäng

11 poäng bör endast tilldelas om hunden visar ett energiskt, välstrukturerat (gäller särskilt AT) och uthålligt sök med utpräglad vilja att finna vilt. Dessa egenskaper skall visas i flera släpp och bibehållas hela släppets längd. En hund som huvudsakligen söker i trav kan inte tilldelas högre betyg än god, 7 poäng.

9.4 Stånd

Hunden skall visa på levande vilt genom att fatta stånd. Hunden visar mycket gott anlag om den blir kvar på ståndet tills föraren kommer upp jämsides med hunden eller till dess att viltet har rört sig från platsen. Hundens förmåga att stå beror på medfödda anlag och hur mycket dessa anlag har stimulerats genom kontakt med vilt. Anlaget kan därför visas både som hastiga eller osäkra markeringar och ett helt fast stånd. Ståndet skall företrädesvis testas i kontakt med vild fågel. Finns inte möjlighet att testa hunden på fågel kan ståndet bedömas på annat vilt och detta belastar i så fall inte hunden.

Stånd: Erhållande av "Mycket God" = 10 och 11 poäng

Ståndet skall tilldelas "Mycket God" (10 poäng) om hunden står för vittring och tryckande vilt (vild fågel eller hare) så länge att föraren lugnt kan gå upp till hunden (AT) och koppla den innan viltet rör sig. Högre poäng för ståndet (11 poäng) tilldelas enbart om hunden haft särskilt svåra situationer med vilt som inte trycker, om hunden anpassat följer vilt på löpa eller gångstånd och sedan trycker fast det. Sådan kvalitet måste bekräftas genom att hunden visar det vid minst två olika viltkontakter. Hunden kan inte tilldelas 11 poäng som betyg för ståndet om ståndet i någon viltkontakt bedömts som mindre än "Mycket God".

En kort eftergång skall inte belasta hunden. Hund som bedöms blinka för vilt kan inte godkännas på testet.

På protokollet noteras även hundens resning (visat/icke visat/ingen möjlighet) om föraren väljer att ge hunden resningskommando.

9.5 Förighet

Hundens vilja att samarbeta med föraren har stor betydelse för möjligheten att utöva etiskt korrekt jakt. Denna egenskap visar sig främst genom hundens benägenhet att orientera sig mot och söka kontakt med föraren. Hur hunden betar sig när den skall kopplas och släppas lös, under sök, i vilken mån den söker ögonkontakt med föraren på nära håll och längre avstånd är viktiga indikatorer. Hundens benägenhet att förfölja vilt på egen hand alternativt söka sig tillbaka mot föraren ger också information om förigheten. Förigheten bedöms av samtliga domargrupper.

Förighet: Erhållande av ”Mycket God”=11 poäng

11 poäng skall endast tilldelas hund som genomgående i samtliga testmoment, på land och i vatten (AT), under hela momentet och även vid stora avstånd till föraren håller särskilt god kontakt och visar alla önskvärda tecken på vilja att samarbeta med föraren.

9.6 Arbetsglädje

Hundens arbetsglädje avspeglas i en utpräglad lust att lösa uppgiften i samtliga testmoment. Hundens kroppsspråk och glädje när den arbetar tillsammans med föraren är viktiga indikatorer.

Arbetsglädje: Erhållande av ”Mycket God” = 11 poäng

11 poäng skall endast tilldelas hund som genomgående och i samtliga testmoment visar mycket stark vilja att arbeta, på land såväl som i vatten (AT).

Regler för unghundstest UT

§10 Allmänna bestämmelser

Inför UT skall den unga hundens naturliga jaktanlag ha väckts så pass att det är möjligt att utvärdera hur den använder sin nos (känslighet för vittring), spårvilja, sök, stånd och följsamhet.

Följande egenskaper bedöms vid UT:

Egenskap	Koefficient
1 Spårarbete	2
2 Nosarbete	2
3 Sök	1
4 Stånd	1
5 Samarbetsvilja	1
6 Lydnad	ingen koefficient
7 Skottfasthet	ingen koefficient

Arbets sätt vid arbete på löpa efter hare eller räv

Det skall noteras om hunden skallar på löpa, skallar vid synkontakt med vilt, har oklart skall, inte skallar eller om den skallar när den varken har synintryck eller vittring av vilt.

Benägenheten att skalla på synintryck eller vittring samt bedömningen att hunden är tyst i dessa

situationer kan endast göras på hare eller räv. Dessa egenskaper är mycket viktiga för hundens användbarhet vid praktisk jakt och stor vikt skall läggas vid att möjliggöra utvärdering av detta under testet.

Arbetsätt vid jakt på annat hårvilt än hare och räv

Om hunden under testet kommer i kontakt med annat hårvilt än hare eller räv skall det noteras huruvida den förföljer detta vilt med skall eller är tyst. Detta skall anges i testprotokollets sektion för kommentarer.

Hundens temperament och beteende

Hundens temperament och beteende skall följas noga under hela testet och noteras i protokollet. Definitioner för terminologin som skall användas för beskrivningen av temperament och beteende finns i bilaga 1

§11 Ingående tester för UT

1 Spårarbete

Spårarbetet skall testas på har- eller rävlöpa som hunden känner vittring av och där djuret inte är synligt för hunden. Föraren får följa hunden i lina högst 30 meter.

Vid utvärderingen sammanvägs förmågan att hålla fast i spåret och viljan att spåra.

Viljan att spåra kan visas på det sätt som hunden anpassar sig till spårningsarbetet och med beaktande av de specifika förhållandena (markförhållanden, väder, etc.), hur hunden tar upp spåret, om hunden arbetar villigt och koncentrerat på spåret och om hunden gör sitt yttersta för att följa spåret även under svåra förhållanden.

Hundens vilja att spåra visas också om hunden lugnt följer löpan när haren eller räven inte längre är synlig, eller om hunden helt och hållet avslutar sin spårningsarbete eller inte ens söker efter löpan.

Förmågan att hålla fast i löpan visas på vilket sätt som hunden självständigt och i lugnt tempo följer löpan.

Vid den slutliga utvärderingen ska viljan att spåra, förmågan att hålla spåret och spårens svårigheter beaktas mer än hur långts hunden följer löpan. Om hunden avslutar spårarbetet vid första tecken på svårigheter (även på ett långt spår), kan ett sådant spårarbete inte ges betyget "mycket bra".

Domarna måste ha möjlighet att se största delen av arbetet på löpan.

2 Nosarbete

Ett bra nosarbete kännetecknas av att hunden hittar vilt och känner vittring på långt håll,

Under spårarbetet skall särskild uppmärksammas hur hunden reagerar när den tappar, korsar och tar upp spåret igen efter tappt.

Dessa observationer utgör grunden för den slutliga utvärderingen av nosarbetet

3 Sök

Under sökarbetet är det viktigast att hunden vill hitta vilt eller spår. Dessutom bör sökningen vara strukturerad med bra vidd och fart samt anpassad till terrängen. Hundar förväntas inte söka metodiskt vid UT.

Hundar som övervägande söker i trav kan inte få mer än "bra" (7 poäng).

4 Stånd

Det naturliga ståndet visas när hunden står framför viltet som den har hittat. Ett stramt stånd är inte nödvändigt. En kort eftergång räknas inte som ett fel. Hundar som blinkar kan inte godkännas på provet.

Stånd för fågel och hårvilt bedöms som lika. Stånd på lärka och andra småfåglar kan tas med i utvärderingen vid behov.

5 Samarbetsvilja

Samarbete är hundens vilja att hålla kontakten med sin förare. Bland andra indikationer visas samarbete genom att hunden söker ögonkontakt med föraren när hunden kopplas upp eller släpps ut, under sökningen och när hunden står. Hundens samarbetsvilja visas också genom dess vilja att upprepade gånger söker kontakt med föraren, även på avstånd. Hundens beteende efter att fått synkontakt med vilt är också vägledande. Det är positivt om hunden snabbt försöker återupprätta kontakt med föraren istället för att använda möjligheten till självständig jakt.

6 Lydnad

Lydnad utvärderas under hela testets gång. Lydighet utvärderas med betyget (mycket bra, bra, tillräckligt, inte tillräckligt). Lydighet visas på hur hunden kan hanteras under arbetet och av det faktum att hunden lyssnar när den uppfattar ett kommando (visselpipa och / eller röst) av sin förare. Lydighet i samband med viltkontakt krävs inte. Hundar som bedöms med "inte tillräckligt" när de inte lyder föraren, gör sitt eget test omöjligt att fullfölja och kan också störa hela testet. Hunden kan då inte godkännas på testet och utesluts från ytterligare testning.

7 Skottfasthet

I samband med sökningen testas hundens skottfasthet genom att en domare inom skotthåll från hunden avlossar två skott med hagelbössa eller 9 mm startpistol med minst 20 sekunders mellanrum. Om hundens reaktion vid skott inte med säkerhet kan bedömas skall testet upprepas, tidigast efter 30 minuter. Testet får inte upprepas om hunden uppvisat en entydig reaktion.

Hundens lydnad i skott bedöms inte, däremot noteras om hunden är skottfast, intresserad av skott eller skottberörd.

Följande distinktioner görs vid utvärdering skottfastheten

- Skottfast
- Lätt skottberörd
- Skottberörd
- Mycket skottberörd
- Skotträdd

Skottfast: Hunden är skottfast när den antingen visar en positiv reaktion inte visar någon negativ reaktion, eller blir upphetsad, vid skottet och fortsätter gärna sökandet.

Lite skottberörd: Hunden är lätt skottpåverkad när den inte visar mer än en svag negativ reaktion och att det inte påverkar fortsättningen av sökarbetet.

Skottberörd: Hunden är skottpåverkad när den är påtagligt rädd eller upphetsad och söker stöd hos föraren eller vägrar att fortsätta arbeta, men återupptar sökarbetet inom en minut. Skottet har en negativ inverkan på sökets fart och vidd.

Mycket skottberörd: Hunden är skottpåverkad när den är påtagligt rädd och söker stöd hos föraren eller vägrar att fortsätta arbeta, men återupptar sökarbetet efter mer än en minut. Skottet har en negativ inverkan på sökets fart och vidd.

Skotträdd: Hunden är skotträdd när den istället för att söka stöd hos föraren, lämnar uppgiften och föraren.

Mycket skottberörd och skotträdda kan inte godkännas på testet. De bör dock fullfölja testet i avelns intresse.

Om hunden inte lämnar föraren eller går tillräckligt långt bort, hagelhåll, anses den vara "inte helt testad". Detsamma gäller för hundar som - utan tecken på rädsla - vägrar att fortsätta att arbeta efter det att första skottet är avfyrat. I dessa fall kan hundarna inte godkännas i detta test. I båda fallen, vid osäker bedömning, skall minst 30 minuter ha gått innan det är möjligt att göra om testet.

Bedömning av temperament och beteende

Hundens temperament och beteende skall följas noga under hela testet och noteras i protokollet. Definitioner för terminologin som skall användas för beskrivningen av temperament och beteende finns i Bilaga 1 Bedömning av temperament.

Regler för anlagstest, AT

Syftet med AT är att bedöma utvecklingen av den unga hundens naturliga egenskaper med tanke på dess lämplighet och framtida användning som en mångsidig jakthund och som en avelhund. Jakthunden skall vara grundtränad i fält- och vattenarbete.

§12 Allmänna bestämmelser

Inför AT skall unghunden vara grundtränad.

Följande egenskaper beskrivs vid AT:

	Egenskap	Koefficient
Naturliga egenskaper	1 Spårarbete	3
	2 Nosarbete	3
	3 Sök	2
	4 Stånd	2
	5 Samarbetsvilja	2
	6 Arbetsvilja	1
	7 Vattenarbete	
	Sök efter and i tät vegetation	3
Egenskaper som påverkas av hundens utbildning	7 Vattenarbete	
	Sök efter and i tät vegetation	1
	8 Apportering av fågel	
	a) Arbete på and	1
	b) Apportering av fälld fågel	1
	c) Apportering av fågel på släpspår	1
	9 Släpspår på hårvilt	1
	10 Apporter som hunden utfört under testet	
	a) Kanin eller hare	
	b) And	
	c) Annan vild fågel än and	
Genomsnittlig poäng a-c	1	
11 Lydnad	1	

Därutöver skall skottfastheten testas på fält och vid vattenarbete. All påverkan från föraren när hunden inte arbetar korrekt skall noteras.

Arbete på spår efter hare eller räv

Det skall noteras om hunden skallar på spåret, skallar vid synkontakt med vilt, har oklart skall, inte skallar eller om den skallar när den varken har synintryck eller vittring av vilt. Benägenheten att skalla på synintryck eller vittring samt bedömningen att hunden är tyst i dessa situationer kan endast göras på hare eller räv. Dessa egenskaper är mycket viktiga för hundens användbarhet vid

praktisk jakt och stor vikt skall läggas vid att möjliggöra utvärdering av detta under testet.

Jakt på annat hårvilt än hare och räv

Om hunden under testet kommer i kontakt med annat hårvilt än hare eller räv skall det noteras huruvida den förföljer detta vilt med skall eller är tyst. Detta skall anges i testprotokollets avdelning för kommentarer.

Bedömning av temperament och beteende

Hundens temperament och beteende skall följas noga under hela testet och noteras i protokollet. Definitioner för terminologin som skall användas för beskrivningen av temperament och beteende finns i Bilaga 1 Bedömning av temperament.

§13 Fältarbete

1 Spår

Om möjligheten att testa spårarbete erbjuds måste föraren ange på anmälningsblanketten om hunden ska testas på detta och det blir då obligatoriskt för denna hund.

Om spårarbete inte är ett obligatoriskt, kommer spårmoment inte att bedömas, men det uppvisade nosarbete kan mycket väl tas med vid utvärderingen.

Spårarbetet testas på löpa av hare eller räv som hunden kan känna vittring av och som inte är synliga för hunden. Föraren får föra hunden i lina de första 30 meterna av löpan.

Bedömningen omfattar viljan att spåra och förmågan att hålla spåret.

Viljan att spåra kan ses genom att hunden anpassar sig till spårningsarbetet och med hänsyn till de specifika förhållanden som finns (markförhållanden, väder, etc.), hur hunden börjar på löpan, om hunden arbetar villigt på löpan och med koncentration och om hunden gör sitt yttersta för att följa löpan även under svåra förhållanden. Hundens vilja att spåra är också uppenbar i hur hunden söker lugnt på löpan även när hanen eller räven inte längre är synlig, eller om hunden helt och hållet avslutar sin spårningsarbete eller ens söker efter löpan.

I den slutliga utvärderingen ska viljan att spåra, förmågan att hålla fast i löpan och löpans svårigheter anses viktigare än löpans längd. En spårningsprestation kan inte bedömas som "mycket bra" om hunden avslutar sitt spårarbete vid första tecken på svårigheter (även när man arbetar på en lång löpa). Domarna måste ha möjlighet att se största delen av arbetet på löpan. Spårarbetet måste vara synligt till största delen av löpan.

2 Användning av nosen

Användningen av en bra nos visas när hunden söker efter vilt och speciellt när hunden ofta och på långt håll känner lukten av vilt under sökarbetet och framförallt om den ofta hittar vilt.

Under spårningsarbetet måste man särskilt uppmärksamma hur hunden tar upp löpan och hur den reagerar när den tappar spåret. Bedömningen under vattenarbetet ingår också i den slutliga bedömningen.

3 Sök

Söket ska vara effektivt med anpassning till terrängen och kännetecknas av viljan att hitta vilt. Sökningen vid AT skiljer sig från den vid UT, eftersom hunden kan förväntas söka metodiskt. Hundar som övervägande söker i trav kan inte få mer än "bra" (7 poäng).

4 Stånd

Hunden ska stå eller ligga framför viltet som den har hittat. Mycket bra stånd visas (bland annat) när hunden står eller ligger framför viltet tills föraren har närmat sig eller viltet har rest. Hänsyn skall till de särskilda svårigheter som uppstår vid stånd för vilt som inte trycker. Hundar som blinkar kan inte godkännas på testet.

Stånd för hårvilt eller fågel bedöms lika.

5 Samarbetsvilja

Samarbete är hundens vilja att hålla kontakten med sin förare. Bland andra indikationer visas samarbete genom att hunden söker ögonkontakt med föraren när hunden kopplas upp eller släpps ut, under söket och när hunden står. Hundens samarbetsvilja visas också genom dess vilja att upprepade gånger söker kontakt med föraren, även på avstånd. Hundens beteende efter att fått synkontakt med vilt är också vägledande. Det är positivt om hunden snabbt försöker återupprätta kontakt med föraren istället för att använda möjligheten till självständig jakt.

6 Arbetsvilja

Vid utvärdering av arbetsviljan är det viktigt att notera hur mycket lust och vilja att arbeta hunden visar i alla moment. Viljan skall bedömas under hela testet.

§14 Vattenarbete och skottfasthet

Testet genomförs vid ett vatten som har en yta av minst 0,25 hektar och som är minst 6 meter vid där den är som smalast och tillräckligt djup för att hunden skall behöva simma. Det skall finnas tillräckligt med tät vegetation så att apportviltet kan gömmas, bör vara ca 200 m².

Testerna vid vatten utförs i följande ordning, i en sekvens: Skottfasthet, dold apport i tät vegetation, självständigt sök som skall efterlikna sök efter levande vingad and och slutligen apportering av and. Vid beslut om att hunden skall startas om avses hela sekvensen.

Innan testet börjar skall vattnet brytas av en annan hund.

Skottfasthet

En and kastas synligt för hunden på en öppen vattenyta och hunden ges apportkommando. Om hunden inte har gått i vattnet inom ca 1 minut avbryts provet.

När hunden simmar ut och kommit ungefär halvvägs mot anden skjuts ett hagelskott i andens riktning men vid sidan av hunden på ett säkert avstånd. Skottet skall slå i vattnet.

Hunden skall självständigt gripa och hämta in anden. Ingripande från föraren när hunden tagit anden sänker betyget. Ett ingripande ger betyget "Bra" och två ingripande betyget "Tillräcklig". Fler ingripande ger betyget "Otilräckligt" och hunden får inte fortsätta att provas i vattenarbetet.

När hunden är på väg in med apporten får föraren dock berömma hunden om denne arbetar

korrekt.

Om skott uteblir, t ex tekniskt fel, eller inte träffar vattnet skall momentet göras om, även om hunden har inbringat anden korrekt.

En hund som inte löser uppgiften får inte fortsätta med test på vattenmomenten.

7 Eftersök i tät vegetation i vatten

Momentet skall genomföras omedelbart efter test av skotffasthet.

En and kastas in i den täta vegetationen, utan att hunden ser anden eller kastet. Anden skall helst placeras så att hunden måste simma över en öppen vattenyta för att komma in i den täta vegetationen där anden ligger. Föraren skickar hunden mot anden från en plats som är minst 30 meter från platsen där anden ligger. Hunden skall efter detta självständigt och utan stöd från föraren finna anden och leverera den till förarens hand. Föraren får stötta, berömma och dirigera hunden men kontinuerlig inverkan på hunden under momentet sänker betyget.

Ingripande från föraren när hunden tagit anden sänker betyget. Ett ingripande ger betyget "Bra" och två ingripande betyget "Tillräcklig". Fler ingripande ger betyget "Otillräcklig" och hunden får inte fortsätta att provas i vattenarbetet.

Hund som inte apporterar den funna anden kan inte godkännas på momentet

Apportering av and

Under både test av skotffasthet och eftersök i tät vegetation skall följande bedömas:

- Hur hunden packar och griper anden, vad den har för grepp och hur den inbringar den till föraren
- Huruvida hunden lägger ned anden innan avlämning, till exempel för att skaka sig.
- Ett dåligt grepp i vattnet (vinggrepp, grepp i halsen eller stjärten) bör inte ge neddrag om hunden rättar greppet när den kommer till land, utan att skaka sig, och gör en korrekt avlämning
- Att hunden skakar sig utan att lägga ned eller tappa anden bör inte bedömas som ett fel.
- Hunden skall självständigt inbringa och avlämna viltet. Domare skall vara uppmärksamma på om hunden gör en korrekt avlämning. Korrekt avlämning innebär att hunden villigt kommer till föraren med viltet och behåller det i munnen tills den får kommando att lämna av viltet.

Om apportering av and bedöms som "Otillräcklig" eller "Ej visad" kan den samlade bedömningen av hundens apporteringsförmåga högst tilldelas "Otillräcklig" eller "Ej visad".

Om hunden är hård i munnen, så att det avlämnade viltet inte är tjänligt som livsmedel eller gräver ned viltet diskvalificeras den och får inte fortsätta provet.

Sök i tät vegetation i vatten: Erhållande av "Utmärkt" = 12 poäng

12 poäng kan endast tilldelas om hunden, efter ett enda kommando, direkt börjar arbeta självständigt, in i vegetationen och griper anden utan ytterligare uppmuntran. Momentet måste omfatta hög svårighetsgrad och hunden måste uppvisa stor uthållighet för att 12 poäng skall kunna tilldelas.

Sök i tät vegetation i vatten: Erhållande av "Mycket God" = 11 poäng

11 poäng kan endast tilldelas om hunden arbetar uthålligt och med hög koncentration utan betydande stöd från föraren.

8 Apport eller släpspår på fågel

Hunden skall kunna apportera en nyfälld fågel. Detta testas genom ett fritt sök efter en nyskjuten fågel. Är detta inte möjligt kan testets genomföras på ett släpspår.

Nyfälld fågel skall ha fallit i betäckt terräng och hunden får inte se nerslaget. Hittar hunden fågeln så skall den apporteras. Hittas inte fågeln kan testets genomföras på ett släpspår.

Ingripande från föraren när hunden tagit fågeln sänker betyget. Ett ingripande ger betyget "Bra" och två ingripande betyget "Tillräcklig". Fler ingripande ger betyget "Otilräckligt"

När hunden är på väg in med apporten får föraren dock berömma hunden om denne arbetar korrekt.

Släpspåret skall vara ca 200 meter långt med 2 mjuka vinklar. Det skall vara minst 75 meter mellan de olika släpspår. Alla släpspår skall vara likvärdiga.

Släpspåret skall dras omedelbart innan hunden startas, i medvind i öppen terräng (ej högre vegetation än 40 cm). I slutet av spåret placeras en fågel, den släpade fågeln eller en annan av samma sort. Spårdragaren fortsätter ytterligare minst 40 meter och placerar sig dolt i terrängen

Hunden skall inte se när spåret dras. Föraren får följa med hunden i lina de första 30 meterna av spåret, där måste föraren stanna och hunden skall fortsätta arbeta på egen hand. Om hunden kommer tillbaka utan att ha hittat fågeln och inte självständigt tar an spåret igen får föraren starta om hunden, högst två gånger. Omstarter och påverkan på hunden från föraren påverkar betyget.

Hunden skall apportera den funna fågeln utan inverkan av föraren för att bli godkänd på momentet, annars bedöms momentet släpspår på fågel som "otillräckligt". I bedömningen skall såväl arbetet på släpspåret som apporteringen vägas in. Vid bedömning av apportering av fågel, vägs arbetet vid släpspår på fågel samman med eventuell apport i samband med jaktmomentet. I sådana fall väger den bättre fågelapporten tyngre när slutlig poäng skall sättas. Hund som inte apporterar vilt som den hittar kan inte bli godkänd på AT.

9 Släpspår på hårvilt

Kanin eller hare, används. Föraren väljer viltslag. Släpet skall vara ca 300 meter långt med två mjuka vinklar, den första efter ca 100 meter. Därutöver gäller samma regler som för släpspår på fågel.

Särskild vägledning för apportering och avlämning

Vid apportering och avlämning bedöms hundens förmåga att gripa och eventuellt packa viltet, hur den bär viltet och hur det avlämnas. Viltets tyngd påverkar hur hunden utför dessa delar. Korrekt gripande och grepp då hunden bär viltet visar hundens inställning till viltet. Det betraktas som fel att hunden griper för hårdhänt eller för avvaktande. Om hunden tuggar på viltet bör det bedömas som ett fel och skall kommenteras särskilt.

Korrekt avlämning innebär att hunden glatt och villigt kommer till föraren med viltet och behåller det i munnen, tills den får kommando att lämna av viltet.

De olika apporteringsmomenten (hårvilt, and och släpspår på fågel) skall bedömas var för sig. Hunden skall minst tilldelas betyget "Tillräckligt" (3 poäng) vid respektive apporteringsmoment för

att vara godkänd. Betyget baseras på ett genomsnitt av betygen på respektive moment. Om genomsnittet inte är ett heltal görs avrundning nedåt. Om betyget på något av apporтерingsmomenten är 0 poäng eller "kan ej bedömas" blir detta det slutliga betyget.

Hund som tuggar eller äter på viltet så kraftigt att det inte kan användas som livsmedel, ens i gryta, skall inte godkännas.

Lydnad

Utöver bedömningen av hundens förighet skall föraren visa att hunden är lydig. Hundens lydnad skall bedömas av samtliga domargrupper. Lydnaden bedöms utifrån hundens benägenhet att ögonblickligen följa förarens kommandon (röst, visselpipa eller handtecken) när hunden inte är påverkad av vilt. I bedömningen av hundens lydnad beaktas också huruvida hunden är lugn mellan arbetsmoment.

Olydnad då hunden är påverkad av vilt skall inte beaktas.

Hund som inte låter sig påverkas av föraren och därmed gör det omöjligt att genomföra testmomenten och förstör testet skall strykas. Orsaken skall anges skriftligt på testprotokollet.

§15 Bedömning av hundens mentalitet

Hundens mentalitet skall bedömas av samtliga domargrupper.

Hund som upprepade gånger visar aggressivitet mot andra hundar eller människor skall inte fortsätta testet och skall heller inte godkännas. Domargruppen skall skriftligt beskriva orsaken på testprotokollet.

Hundar som är skygga för vilt skall inte godkännas. Domargruppen skall skriftligt beskriva orsaken på testprotokollet.

Om hund skyggar, eller skyggar för förarens hand, skall detta noteras på testprotokollet.

Hund som visar annat markant avvikande beteende kan efter domargruppens fria skön strykas från testet. Domargruppen skall i sådana fall skriftligt ange orsaken på testprotokollet.

Skottberörda och skotträdda hundar samt hundar som skyggar för förarens hand skall dock så långt möjligt genomföra hela testet eftersom det är värdefullt för avelsarbetet att få komplett information om dem.

§16 Vägledning avseende beskrivning av anatomiska detaljer

Hundens exteriör skall inte bedömas vid UT eller AT. Däremot skall vissa fel och brister noteras på ett särskilt protokoll till gagn för rasklubbens avelsarbete. Respektive ras- eller specialklubb avgör hur informationen används.

Domargruppen skall undersöka hundens bett och tänder. Fel i förhållande till rasstandarden noteras i protokollet.

Domargruppen skall säkerställa att hanhundar har två normalt utvecklade och normalt placerade testiklar. Avvikelse noteras på protokollet.

Förekomst av navelbräck kontrolleras och noteras på protokollet.

Andra synliga defekter noteras på protokollet.

§17 PROTEST

Domslut kan ändras om fel av teknisk art begåtts eller om hunden inte haft rätt att delta enligt gällande bestämmelser. Deltagare kan dock inte inlämna protest mot domarnas bedömning och fria skön.

Frågan om ändring av domslut prövas efter protest från provdeltagare vars rätt berörs av det klandrade domslutet, efter anmälan från provledaren eller från den domare som fattat domslutet, eller efter beslut av SVK:s styrelse eller av SKK att av annan anledning ta upp frågan om ändring av visst domslut.

Protest mot domslut ska vara skriftlig. Den ska inlämnas till provledaren den dag som det klandrade domslutet meddelades och innan provet avslutats, samt vara åtföljd av protestavgift motsvarande dubbel anmälningsavgift. Om protest inlämnas av någon som inte är berättigad till detta eller om protesten inte åtföljs av fastställd protestavgift, ska protesten omedelbart avvisas. Sådant beslut fattas av provledaren, medan behörig protest behandlas av berörd lokalavdelnings styrelse.

Godkänns protesten återbetalas protestavgiften och bereds hunden möjlighet till omprov, eller kan hundens betyg eller pris i resultatlistan ändras. Skriftligt beslut lämnas till den som protesterat. Om ett godkännande av protesten medför att hundens betyg eller pris utgår ur resultatlistan återbetalas förutom protestavgiften även anmälningsavgiften.

Den provdeltagare som berörs av lokalavdelnings styrelses beslut rörande protest kan överklaga till SVK:s styrelse. Överklagandet ska ske skriftligt och ska ha inkommit till SVK:s styrelse senast två veckor efter det att lokalavdelningens styrelse meddelat sitt beslut.

Vid ett avslag från SVK:s styrelse äger den överklagande rätt att överklaga till SKK:s JhK inom 30 dagar från det att SVK:s styrelse meddelat sitt beslut. Ändring i resultatlista kan ske inom två år från provtillfället.

Bilaga 1 Bedömning av temperament och beteende

Utöver bedömningen av hundens naturliga egenskaper och förmåga att lösa typiska arbetsuppgifter för en mångsidig jakthund är det av stor vikt att dokumentera hundens temperament och beteende för att möjliggöra avel av mentalt stabila och allsidiga hundar. Detta är ett stort ansvar för de godkända domarna. Terminologi som skall användas för bedömning av temperament och beteende framgår nedan.

Temperament och beteende hos startande hundar skall observeras under hela testet, så noggrant som möjligt. Observationer skall noteras och föras in i hundens protokoll. Observation av hundarnas temperament och beteende skall omfatta såväl hanteringen när identitet (mikrochip/tatuering) kontrolleras samt kontroll av bett och tänder, ögon- och testikelstatus och andra avvikelser som hundens uppförande under hela testet.

Alla tecken på rädsla, skygghet och aggression gentemot människor eller hundar, nervositet och överdriven förväntan eller om hunden är ligkiltig skall noteras. Deras motsats; tecken på positiva egenskaper som att hunden är lugn och stabil, trygg och social är lika viktiga och skall också noteras.

Om det inte går att hantera hunden, på grund av aggression, rädsla eller annat beteende, kan hunden inte godkännas. Detsamma gäller om hunden skyggar för förarens hand eller för vilt. Hundar som visat sådana beteenden skall dock fortsätta testet, förutom arbete på vatten, eftersom deras resultat kan ge intressant information för avelsarbete. Hundar som visar aggression gentemot människor eller hundar skall däremot strykas helt från fortsatt deltagande.

Nedan listas flervalsalternativ för att beskriva temperament och beteende i testprotokollen. Mer än ett alternativ kan anges i protokollet för respektive område för att uppnå högre precision i beskrivningen.

Temperament

visar inte reaktion / flegmatisk
lugn / stabil
livlig / passionerad
rastlös / nervös / överaktiv

Självförtroende

trygg
skygg / osäker
rädd

Anpassningsförmåga

socialt anpassningsbar
aggressiv mot människor
aggressiv mot hundar

Övrigt

skyggar för förarens hand
skyggar för vilt

Mångsidiga jakthundar anses vara flegmatiska om de inte visar tecken på upphetsning när de ser vilt eller känner vittring av vilt.

lugn / stabil

Lugna hundar som visar stabilt temperament noterar vad som händer omkring dem men är lydiga, fokuserade och hetsar inte upp sig för annat än syn- och/eller vittringsintryck av vilt. När hunden är kopplad eller väntar mellan moment är den lugn och tyst – utan påverkan från föraren.

livlig / passionerad

Mångsidiga jakthundar anses livliga eller passionerade när de noterar vad som händer omkring dem med mental och fysisk intensitet. De är uppmärksamma, visar spänd förväntan och att de vill röra på sig även när de väntar mellan moment. De blir påtagligt upphetsade vid syn- och / eller vittringsintryck av vilt. De håller sig dock lugna och tysta när de är kopplade eller väntar mellan moment med korta stunder av beröring från föraren.

rastlös / nervös / överaktiv

Hundar anses vara rastlösa / nervösa / överaktiva om de reagerar med extrem upphetsning även vid mycket begränsade intryck från omgivningen. Rastlöshet och nervositet kan visas genom att hunden hässjar, dreglar, gnäller, skäller eller ylar. Dessa hundar uppfattas som ofokuserade och spända. De är upphetsade även när de väntar mellan moment och kan inte slappna av. De visar stark upphetsning vid syn- och / eller vittringsintryck och för vissa även när de ser en annan hund arbeta. När de är kopplade eller väntar mellan moment, kan de inte hålla sig lugna trots att föraren rör vid dem eller pratar med dem utan gnäller, skäller eller ylar oavbrutet eller återkommande.

Självförtroende

trygg

Mångsidiga jakthundar anses trygga om de i alla situationer under testet är orädda, självständiga och visar självförtroende.

skygg / osäker

Mångsidiga jakthundar anses vara skygga/osäkra om de inte kan hantera oväntade situationer under testet självständigt och med självförtroende utan behöver en kort anpassningsfas och/eller stöd av föraren innan de verkar vara trygga och avslappnade.

rädd

Mångsidiga jakthundar anses vara rädda om intryck från omgivningen gör dem så osäkra eller rädda att de avbryter sitt arbete och fortsätter visa osäkerhet eller vara spända efter möjlighet till aklimatisering och / eller förarstöd.

Anpassningsförmåga

socialt anpassningsbar

Hundar som anpassar sig socialt utan att visa tecken på aggression mot andra, icke hotfulla, människor och hundar.

aggressiv mot människor

Hundar anses vara aggressiva mot människor om de visar aggression mot människor – inklusive främlingar – som är neutral eller vänliga mot dem. Här ingår hundar som biter (eller försöker bita) människor utan förvarning, dessa definieras som skarpa mot människor.

aggressiv mot hundar

Hundar anses vara aggressiva mot hundar när de visar aggression mot hundar som uppträder neutral eller vänligt mot dem. Här ingår hundar som biter eller försöker bita andra hundar utan förvarning.

Övrigt

skyggar för förarens hand

Hundar som skyggar för förarens hand, vilket även benämns som att de är strykrädda, visar rädsla när föraren tar i dem; de backar undan från föraren när denne går emot dem och visar rädsla genom sitt kroppsspråk. Detta är särskilt tydligt när hunden skall kopplas.

skyggar för vilt

Hundar anses vara viltskygga när de undviker kontakt med levande vilt genom att tydligt visa rädsla eller genom att blinka för vilt. Att hundar undviker apportvilt beror oftast på misstag i hundens utbildning och viltskygghet används därför enbart avseende levande vilt.